

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5.04.2018r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący; SSO Leszek Matuszewski

Protokolant: st. prot. sąd. Barbara Janiszewska-Górka

Przy udziale Agnieszki Krysmann Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu, po rozpoznaniu w dniu 26.03.2018r. sprawy **S. K.** oskarżonego z art. 178a§ 1i 4kk i inne, na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Pile z dnia 30.11.2017r., sygn. akt IIK 791/17

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. F. kwotę 516,60 zł (z VAT) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym,
3. zwalnia oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa wyłożonych kosztów postępowania odwoławczego i od obowiązku uiszczenia opłaty za II instancję.

SSO Leszek Matuszewski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Pile, wyrokiem z dnia 30 listopada 2017 roku, sygn. akt II K 791/17 uznał oskarżonego **S. K.** za winnego popełnienia;

- ciągu dwóch przestępstw z art. 178 a §1 i 4 k.k. i na podstawie art. 178 a § 1 i 4 k.k. w związku z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności,
- przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd I instancji połączył powyższe kary jednostkowe węzłem kary łącznej i wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, na podstawie art. 43 a § 2 k.k. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego poprzez zapłatę na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwoty 15 000 złotych i na podstawie art. 43 b podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez umieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w S. na okres 14 dni.

Na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 44 § 2 k.k. i art. 195 k.k.w. orzeczono przepadek i zarządził zniszczenie dowodów rzeczowych w postaci: amfetaminy o wadze łącznej 1,19 grama netto oraz dwóch woreczków strunowych.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się **obrońca oskarżonego S. K.** zarzucając orzeczeniu obrazę przepisu art. 7 k.p.k., a także rażącą surowość kar.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- a) wymierzenie oskarżonemu kary w dolnych granicach ustawowego zagrożenia za czyny jednostkowe, a wobec kary łącznej zastosowanie zasady pełnej absorpcji i zastosowanie względem oskarżonego na podstawie art. 69 par 4 k.k. dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności,
- b) orzeczenie wobec oskarżonego świadczenia pieniężnego w wysokości 10.000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej
- c) orzeczenie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, ewentualnie orzeczenie zakazu prowadzenia zakazu pojazdów mechanicznych, dla których prowadzenia konieczne jest prawo jazdy B dożywotnio.

Autor apelacji wniósł również o zwolnienie jego mandanta od kosztów sądowych oraz o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu z tytułu udzielonej pomocy prawnej z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego S. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone prawidłowo. Sąd I instancji rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz należycie wykazał winę oskarżonego S. K. w zakresie przypisanych mu występków. Ocena materiału dowodowego, dokonana przez Sąd I instancji jest wnikliwa i nie wykazuje żadnych błędów logicznych, utrzymując się w granicach swobodnej oceny dowodów chronionej art. 7 k.p.k. Przedmiotem rozważań Sądu były dowody zarówno na korzyść podsądnego, jak i wszelkie dowody im przeciwne. Wszystkie te dowody zostały ocenione zgodnie z zasadami logicznego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego z uwzględnieniem zasad wynikających z art. 2, 4 k.p.k. i 5 § 2 k.p.k. Uzasadnienie wyroku odpowiada zaś wymogom art. 424 k.p.k. i w pełni pozwala na kontrolę prawidłowości rozstrzygnięcia.

Sąd odwoławczy nie dostrzegł również jakichkolwiek uchybień w przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku ustaleniach faktycznych. Wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności zostały ujawnione i przeanalizowane w sposób nie budzący wątpliwości. W ocenie Sądu odwoławczego podważanie ustaleń Sądu Rejonowego przez autora apelacji sprowadziło się zaś jedynie do polemiki z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji, i jak wynika z jego uzasadniania opierało się zasadniczo na innej i - co należy podkreślić - jednostronnej ocenie zebranego materiału dowodowego. Skuteczne podważanie ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku nie może sprowadzać się do dokonania własnej odmiennej oceny materiału dowodowego przez stronę apelującą, lecz powinno polegać na wykazaniu, jakich uchybień w świetle wskazań logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się Sąd Rejonowy, czego jednak w ocenie Sądu odwoławczego nie uczynił apelujący.

Żadnych zastrzeżeń nie wzbudzają ustalenia Sądu Rejonowego, co do winy i sprawstwa podsądnego. Na to, że oskarżony S. K. popełnił przypisane mu przestępstwa wskazują jego wyjaśnienia, w których przyznał się do przedstawionych mu zarzutów zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i sądowego (k.59, 75), a także oświadczenia dowodowe funkcjonariusza policji P. P. (k.17-18), jak również opinia biegłego z ZMS (k.48-49) oraz protokół badania stanu nietrzeźwości (k.2). Z tych dowodów jednoznacznie wyłaniają się zachowania przypisane mu przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku.

Obrońca nie ma racji forsując tezę, że jego mandant prowadząc samochód w dniu 23 sierpnia 2017 roku nie znajdował się pod wpływem narkotyków. Sąd Okręgowy przypomina, że stanem pod wpływem środka odurzającego jest taki stan, który wywołuje - w zakresie oddziaływania na ośrodkowy układ nerwowy, zwłaszcza zakłócenia czynności psychomotorycznych - takie same skutki jak spożycie alkoholu powodujące stan nietrzeźwości. Nie ma obiektywnego miernika określającego zawartość środka odurzającego w organizmie człowieka, skutkującego zaburzeniami czynności psychomotorycznych tożsamymi stanowi nietrzeźwości, zdefiniowanemu w art. 115 § 16 k.k. Za kluczowe dla ustalenia, czy w danym wypadku zachodzi stan "pod wpływem środka odurzającego" czy też "po użyciu" takiego środka, należy

zatem w szczególności oprócz opinii biegłych wskazujących na stężenie amfetaminy w organizmie uznać okoliczności wynikające np. z zeznań świadków, obrazujące zachowanie sprawcy tempore criminis. Podstawowym kryterium jest ustalenie wpływu zażytego środka odurzającego na sprawność psychomotoryczną sprawcy, co wymaga uwzględnienie szeregu czynników jak: ilość zażytego narkotyku, okresu, jaki minął od zatrzymania sprawcy do momentu badania zawartości środków odurzających w organizmie i co bardzo istotne przy tej ocenie – elementów jego zachowania wskazujących na zaburzenia spowodowane zażyciem narkotyku. (R. A. Stefański, Kodeks karny. Komentarz).

Dowody słusznie uznane przez Sąd Rejonowy za wiarygodne jednoznacznie wskazują na to, że oskarżony w w dniu 23.08.2017 znajdował się w w takim właśnie stanie. Z zeznań świadka policjanta P. P. wynika, że oskarżony będąc zatrzymanym do kontroli zachowywał się w sposób bardzo pobudzony i nerwowy. Tego rodzaju symptomy, w tym zwłaszcza widoczne pobudzenie, wskazują ewidentnie na znajdowanie się pod wpływem amfetaminy. Co więcej w samochodzie podsądnego znaleziono woreczek strunowy zawierający rzeczony narkotyk . Opinia biegłych po analizie krwi pobranej od podsądnego po zatrzymaniu w dniu 23 sierpnia 2017 roku wskazywała zaś na stężenie amfetaminy w organizmie podsądnego o wartości 87,2 ng/l stanowiące stężenie efektywne dla okazjonalnego biorcy (k.49).

Połączenie w logiczny ciąg tych dowodów wraz z konsekwentnym przyznawaniem się przez podsądnego do winy prowadzi do wniosku, że podsądny krytycznego dnia jechał samochodem pod wpływem amfetaminy. Trudno wobec tego wywodzić, że w toku postępowania karnego nie zgromadzono dowodów wskazujących ponad wszelką wątpliwość na winę podsądnego. Stan w zasadzie upojenia alkoholowego oskarżonego w dniu 19.08.2017r jest prawidłowo wykazany stosownym badaniem.

Mając na uwadze prawidłowo poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne w sprawie, przyjęta przez ten Sąd ocena prawna zachowania oskarżonego nie może budzić żadnych wątpliwości.

Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych racjonalnych powodów, aby reformować sankcje orzeczone wobec podsądnego z racji ich rażącej surowości. Z rażącą surowością kary mamy do czynienia, gdy jakkolwiek mieści się ona w granicach ustawowego zagrożenia, ale nie uwzględnia jednak w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy- gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (vide: wyrok SN z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 7-8/1985, poz.60). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę ocen co do jej wymiaru, ale różnice tak zasadniczej natury, że karą dotychczas wymierzoną nazwać można by niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide: wyrok SN z dnia 2 lutego 1995 r. II KRN 198/94). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Kary jednostkowe wymierzone oskarżonemu za przypisane mu przestępstwa, tj. za ciąg dwóch przestępstw z art. 178a§ 4 kk - w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 62 ust 1 ustawy z dnia 29.07.2005r o przeciwdziałaniu narkomanii – w wymiarze 3 miesięcy pozbawienia wolności, stanowią sprawiedliwą odpłatę za wyrządzone zło.

Podsądny dopuścił się przestępstw o znacznej społecznej szkodliwości i znacznym stopniu zawinieniu. Oskarżony dwukrotnie zdecydował się prowadzić pojazd mechaniczny za pierwszym razem będąc w stanie upojenia alkoholowego a za drugim razem będąc pod wpływem amfetaminy. Prowadzenie samochodu w takim stanie po drodze publicznej samo w sobie wywołało stan zagrożenia dla życia i zdrowia innych uczestników ruchu lądowego. Jest poza sporem, że alkohol i tak groźny narkotyk jak amfetamina u kierowcy pojazdu mechanicznego, nie tylko obniża jego zdolności psychomotoryczne (zdolność postrzegania, reagowania itp.), ale ponadto rozluźnia hamulce moralne, zwiększa pewność siebie, zuchwalstwo i zmniejsza obawę przed odpowiedzialnością karną za popełnione przestępstwo.

Z tych względów już poruszanie się oskarżonego samochodem po drodze publicznej, nawet lokalnej, stanowiło poważne zagrożenie dla innych osób. Na drodze pokonywanej przez podsądnego w każdej chwili mógł pojawić się pieszy albo inny pojazd mechaniczny. Podsądny znajdując się w stanie nietrzeźwości oraz pod wpływem amfetaminy stanowiłby dla nich śmiertelne niebezpieczeństwo.

W sytuacji kiedy sprawca przestępstwa umyślnego jest ujęty na gorącym uczynku, jego przyznanie się do winy, wyrażenie skruchy nie mogą stanowić istotnych okoliczności łagodzących, które miałyby zasadniczy wpływ na wymiar sprawiedliwej kary. W tej sytuacji wymierzenie kary 1 roku pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu okoliczności obciążających prawidłowo ustalonych przez Sąd Rejonowy, jest raczej umiarkowaną odpłatą karną.

Także kara 3 miesięcy pozbawienia wolności za posiadanie amfetaminy nie razi swoją surowością. Sąd I instancji wymierzył zresztą karę pozbawienia wolności w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Amfetamina stanowi groźny narkotyk, stanowiący istotne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Społeczna szkodliwość tego czynu jawi się jako znaczna.

Okoliczności w postaci problemów rodzinnych nie usprawiedliwiają zachowania podsądnego. Elementarnym standardem oczekiwanym wobec każdego obywatela i to niezależnie od tego, czy jest zły, czy dobrej kondycji psychicznej jest powstrzymywanie się od zachowań skrajnie groźnych dla życia i zdrowia uczestników ruchu drogowego w postaci jazdy pod wpływem narkotyków oraz w stanie nietrzeźwości. Problemy osobiste, czy rodzinne nie mogą w żadnym stopniu złagodzić surowej oceny zachowania oskarżonego.

Oskarżony jest osobą uprzednio karaną, która dopuszczała się w przeszłości przestępstw, w tym z art. 178 § 1 k.k., a także przeciwko mieniu i zdrowiu publicznemu. Podsądny mimo orzekania kar nieizolacyjnych i środków probacyjnych nie wyciągnął żadnych wniosków z uprzednich skazań. Co istotne zdecydował się on prowadzić w odstępie zaledwie 4 dniowym samochód w stanie nietrzeźwości oraz pod wpływem środka odurzającego. Zatrzymanie oskarżonego przez policję z racji jazdy w stanie nietrzeźwości nie powstrzymało go od popełnienia po kilku dniach przestępstwa prowadzenia samochodu pod wpływem narkotyków. Tego rodzaju postępowanie dowodzi demoralizacji i zuchwałości podsądnego. Wobec tej kategorii sprawców należy oddziaływać wychowawczo poprzez orzekanie kar izolacyjnych.

Nie ma znaczenia to, że zatarcie skazania w sprawie IIK 358/09 – wyrok Sądu Rejonowego w Pile z dnia 18 sierpnia 2009 roku, nie nastąpiło wskutek przeoczenia przez oskarżonego konieczności zapłacenia świadczenia pieniężnego w kwocie 100 zł. To, że nie doszło do wcześniejszego zatarcia rzeczonoego skazania wynika z lekceważącego stosunku podsądnego do powinności osoby skazanej prawomocnym wyrokiem. Nie ma powodów, aby z tej okoliczności wywodzić konsekwencje korzystne dla podsądnego. Co więcej, mimo tego sygnalizowanego przez obrońcę „przeoczenia” oskarżony nie zechciał zapłacić świadczenia pieniężnego nawet na etapie postępowania odwoławczego. Również to, że oskarżony przez 8 lat nie popełniał przestępstwa nie stanowi nadzwyczajnej okoliczności łagodzącej. Przestrzeganie norm prawnych, w tym powstrzymywanie się od popełnienia przestępstw jest elementarnym standardem oczekiwanym od każdego obywatela i może mieć jedynie w ograniczonym stopniu złagodzić ocenę zachowania podsądnego. Z całą pewnością nie przeważa na szali wskazanych okoliczności obciążających.

Całkowicie niezrozumiałe są uwagi obrońcy o pogłębieniu demoralizacji u małoletnich wskutek długotrwałej izolacji. Obrońca stracił z pola widzenia, że jego mandant obecnie liczy sobie 41 lat, zaś tempore criminis miał lat 40. Sąd II instancji przypomina, że stosownie do przepisu art. 115 § 10 k.k. młodocianym jest sprawca, który w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 21 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 24 lat. Wobec wymierzenia kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności trudno mówić również o perspektywie długotrwałej izolacji.

Sąd Rejonowy słusznie oparł wymiar kary łącznej na zasadzie asperacji (łączącej w sobie elementy absorpcji oraz kumulacji) i wykluczył jej ukształtowanie w oparciu o zasadę absorpcji, która może znaleźć zastosowanie jedynie w tych wypadkach, gdy zachodzi ścisły związek podmiotowy i przedmiotowy między pozostającymi w zbiegu przestępstwami. Przez związek ten rozumie się przede wszystkim podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw, motywację oraz czas popełnienia każdego z nich” (wyrok SA w Krakowie z 2 lipca 1992r. II Akr 117/92, KZS 1992, z 3-9, poz. 50). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Oskarżony popełnił osądzone przestępstwa godzące w różne dobra prawne, jak: bezpieczeństwo w komunikacji, czy zdrowie publiczne.

Z tych powodów kara łączna 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności jawi się jako sprawiedliwa.

Sąd Okręgowy w pełni akceptuje orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio Zgodnie z przepisem art. 42 §3 k.k. Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie popełnienia przestępstwa określonego w art. 178 a § 4 k.k lub jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 173 k.k. którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, albo w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2 k.k. lub w art. 355 § 2 k.k był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami.

Podsądny naruszył dwukrotnie w krótkich przedziale czasowym jedną z elementarnych reguł w ruchu drogowym, stojącą na straży życia i zdrowia ludzkiego, zakazującą prowadzenie samochodu pod wpływem narkotyków oraz alkoholem. Jego zachowanie spowodowało z przyczyn wyżej wymienionych stan zagrożenia w ruchu lądowym. Co istotne, jak już podkreślono podsądny zdecydował się na jazdę pod wpływem narkotyków mimo uprzedniej jazdy pojazdem samochodem w stanie nietrzeźwości i ujęcia go przez policję. Oskarżony dał w ten sposób świadectwo temu, że ma za nic reguły stojące na straży życia i zdrowia i nie ma żadnych racjonalnych powodów, aby uwierzyć w zmianę jego postawy w tym zakresie. Osoby tego pokroju, co oskarżony dające świadectwo swojej lekkomyślności powinny być eliminowane na zawsze z ruchu lądowego.

Niczego w tym rozumowaniu nie zmieniają ujemne konsekwencje orzeczenia tego zakazu dla rodziny podsądnego. Oskarżony powinien był myśleć o ich losie przed podjęciem decyzji o popełnieniu przestępstw, a nie stojąc wobec konieczności poniesienia konsekwencji popełnionych przestępstw. Na obecnym etapie te okoliczności nie redukują w żadnym stopniu znacznej karygodności przypisanych czynów oraz wysokiego stopnia zawinienia.

Także pozostałe środki karne w tym świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 15 000 złotych i podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez umieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w S. na okres 14 dni, nie rażą swoją surowością. Stanowią dopełnienie sprawiedliwej odpłaty karnej za wyrządzone przez oskarżonego zło.

Z uwagi na trudną sytuację majątkową oskarżonego Sąd Okręgowy zwolnił go na podstawie art. 636 k.p.k. z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa wyłożonych kosztów postępowania odwoławczego i od obowiązku uiszczenia opłaty za II instancję.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy:

1. Utrzymał w mocy zaskarżony wyrok,
2. Zasądził od oskarżonego na rzecz adwokata A. F. kwoty 516,60 zł (z VAT) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym,
3. Zwolnił oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa wyłożonych kosztów postępowania odwoławczego i od obowiązku uiszczenia opłaty za II instancję.

SSO Leszek Matuszewski